

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	21048 Політична географія та геополітика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	106 Географія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

07.05.2025 р.

Справа № 0533/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,

Тяпкін Олег Костянтинович,

Трохимчук Андрій Дмитрович,

Сонько Сергій Петрович,

Сірук Ірина Миколаївна,

Погребняк Володимир Григорович,

Мудрак Олександр Васильович,

Заячук Мирослав Дмитрович,

Гасюк Іван Михайлович,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. – представник ЗВО,

Брайчевський Юліан Сергійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21048
Назва ОП	Політична географія та геополітика
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП: «забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до області політичної географії та геополітики із широким доступом до працевлаштування, підготувати магістрів, здатних розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, приймати обґрунтовані та відповідальні рішення в управлінській та аналітичній діяльності у сфері політико-географічної аналітики та експертизи», цілком корелює та узгоджується з декларованими цілями діяльності Університету. Сильною стороною ОП є викладання низки професійних дисциплін англійською мовою, що робить випускників підготовленими для ефективної аналітичної роботи в питаннях міжнародного характеру, відповідає концепції вивчення іноземних мов КНУ імені Тараса Шевченка й сучасним вимогам ринку праці.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Підтверджено відповідність підкритерію. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання узгоджуються та визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН ОП передбачають чотири пріоритетні сфери діяльності для випускників – академічна (викладання та наукова діяльність), державне управління, корпоративний сектор та громадські організації. Враховано потреби ринку праці у фахівцях, здатних комплексно аналізувати багатовимірний суспільно-географічний контекст і системну дію різних груп чинників, орієнтація на вільне володіння іноземною мовою у професійному середовищі, підвищить можливості працевлаштування випускників як в межах всієї України, так і за кордоном.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Підтверджено виконання підкритерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Підтверджено виконання підкритерію.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Для змісту ОП характерна чітка структура, логічність та послідовність у вивченні ОК. Навчальний план та структурно-логічна схема засвідчують збалансованість у розподілі ОК за семестрами та роками навчання. ОК, які включені до ОП, дозволяють досягти цілей і ПРН, визначених Стандартом. Взірцевість у запозиченні досвіду іноземних ЗВО, викладанні фахових дисциплін англійською мовою. Освітній компонент «Методика викладання профільних дисциплін у ЗВО» потребує перегляду змістового наповнення.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Позитивно що при розробці ОП зроблений певний акцент на міждисциплінарність. Маючи чітко виражений фокус на політичну географію та геополітику за спеціальністю 106 Географія, певні ПРН ОП гармонізовані зі Стандартом 052 Політологія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП надає можливість реалізувати право на вільний вибір дисциплін в обсязі 30 кредитів ЄКТС (25% обсягу ОП). Під час інтерв'ювання здобувачі розповіли членам ЕГ механізм вибору навчальних дисциплін. Прозорість цього процесу забезпечується через особистий онлайн-кабінет в автоматизованій системі Triton. Взірцеві практики формування індивідуальних траєкторій з пропонуванням кількох напрямів професійного спрямування.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

При наявності потужних практик з набуття практичних навичок не вдалось знайти на сайті договорів з базами практик, що ускладнює можливість попереднього ознайомлення та подальшого вибору бази практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Підтверджено виконання підкритерію. Позитивними є практики розв'язання кейсів, що надає можливість набуття соціальних навичок, дотримання таймінгу, публічних виступів, ситуаційного аналізу, що передбачає командну роботу та вміння приймати відповідальне рішення. Здобувачі мають можливість «прокачати» соціальні навички під час групових форм роботи над спільними проектами, усних обговорень індивідуальних проектів, дискусій, презентацій результатів критичного читання, мозкового штурму.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. При розробці ОП було враховано кваліфікаційні характеристики працівників згідно з Класифікатором професій України 2442.2 географ (політична географія), 2442.1 – молодший науковий співробітник (географія). Також, було враховано описи та рекомендації Європейського класифікатора навичок, компетентностей та професій ESCO, зокрема для професії «географ» (географ-науковець), що є обґрунтованим при розробці саме ОНП магістерського спрямування. Також передбачено можливість присвоєння додаткових кваліфікацій: 2443.2 – експерт з суспільно-політичних питань та 2310.2 – викладач-стажист закладу вищої освіти.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Підтверджено виконання підкритерію.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма навчання при підготовці фахівців за представленою ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Підтверджено виконання підкритерію.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Потребує оновлення Програма вступного фахового випробування.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію. Конкретних випадків визнання результатів навчання під час академічної мобільності не було. За свідченням гаранта, саме унікальність ОП Політична географія та геополітика звужує можливості студентів в програмах академічного обміну.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання та оцінювання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається за наявності схваленого кафедрою обґрунтування щодо доцільності цього визнання для досягнення цілей ОК. НПП визначає здобуті студентом компетентності у межах тієї складової оцінки, яка відведена для поточного контролю, та згідно з правилами та процедурами, які вказані у робочих навчальних програмах ОК.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Підтверджено виконання підкритерію. Щодо самостійної роботи, то в РНП зазначена кількість годин, передбачена на самостійне опанування матеріалу, однак не уточнюються форми, критерії оцінювання, види та тематика самостійної роботи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Підтверджено виконання підкритерію.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Кафедра туризму та країнознавства є ініціатором видання наукового журналу «Географія та туризм», включеного до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б». Викладачі кафедри досліджують сучасні виклики сталості й досягнення цілей сталого розвитку на глобальному, регіональному та національному рівнях, зокрема внаслідок військової агресії проти України (В. Кіптенко). Зусиллями кафедри проведено круглі столи «Республіка Корея: країнознавчі студії» (<http://surl.li/qaqdj>), конференції «Україна – Литва: історичні, мовно-культурні та туристські

паралелі» (<http://surl.li/rvwkq>), «Сакральне та туризм». Висока публікаційна активність НПП (8,8 др.арк./люд., що вище середнього показника по факультету). У 2023 р. опубліковано 7 монографій та розділів до них, 23 наукові статті, 3 навчальні посібники, 91 тез доповідей.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Підтверджено виконання підкритерію. Взірцева практика - при кафедрі успішно функціонує Рада стейкхолдерів, яка долучена до процесу перегляду ОП на постійній основі. Наведено численні приклади оновлення змісту освіти за результатами наукових вишукувань та стажувань.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Підтверджено виконання підкритерію. Численні приклади інтернаціоналізації: Ю. Брайчевський та В. Кіптенко були серед розробників нового курсу спільної ОП у рамках «UNI-Paths: Інновації в освіті для України» у рамках програми «Розбудова потенціалу закладів вищої освіти в Україні та Молдові у 2023 р.» (Остравський університет, Чехія); В. Кіптенко та Ю. Брайчевський приєдналися до проекту POLGEO в рамках програми ERASMUS+, спрямованого на створення магістерської ОП з політичної географії, що передбачає спільну видачу дипломів (взірцева практика) між Остравським університетом (Чехія), Університетом ім. Л. Етвеша в Будапешті (Угорщина), Київським національним університетом технологій та дизайну (Україна) і Тбіліським державним університетом (Грузія). Кафедра підтримує економічні та культурні зв'язки між Україною та Японією (Б. Яценко є заступником голови товариства культурних зв'язків «Україна-Японія»).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Підтверджено виконання підкритерію. Незрозуміло, як оцінюється самостійна робота і як набираються бали за її виконання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Підтверджено виконання підкритерію. Незрозуміло, як оцінюється самостійна робота і як набираються бали за її виконання.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію. Позитивною є практика оцінювання на іспитах щонайменше двома екзаменаторами, один з яких не був безпосередньо залучений до викладання дисципліни та призначається деканатом.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Підтверджено виконання підкритерію. Результати опитувань з питань порушення академічної доброчесності, як і інформація про проведені заходи з академічної доброчесності, не оприлюднені на сайті географічного факультету.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Кількісний та якісний склад повністю відповідає вимогам щодо кваліфікації професорсько-викладацького складу відповідно до спеціальності 106 Географія. Прикладами успішної професійної діяльності є: Б. Яценко має підвищення кваліфікації в Інституті сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України; В. Стафійчук пройшов підвищення кваліфікації за темою «Світ у війнах»; О. Рихліцька – стажування за програмою «Професійна державна служба в Україні: сучасні виклики та орієнтири розбудови»; В. Кіптенко – фахове підвищення кваліфікації в рамках тренінгу «Системний підхід до гармонізації стандартів – гарантія успіху європейських бізнес-моделей в Україні». На ОП навчальні дисципліни викладають відомі як в Україні, так і за кордоном доктори географічних наук, професори, які мають досвід керівництва науковою роботою студентів, аспірантів та докторантів (С. Запотоцький, Б. Яценко, П. Масляк), багаторічний досвід керівництва науковими темами (В. Кіптенко, П. Масляк, Б. Яценко та ін.), участі у міжнародних проектах (С. Запотоцький, В. Кіптенко), госпдоговорних темах (Б. Яценко), читання гостьових лекцій в інших ЗВО (В. Кіптенко). НПП є авторами монографій, підручників, навчальних посібників, наукових статей в авторитетних закордонних та українських фахових виданнях. Більшість викладачів мають публікації у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Підтверджено виконання підкритерію. Прикладами є активне залучення до організації освітнього процесу в якості рецензентів ОП (М. Добиш, М. Римаренко), керівників виробничої практики на базах Інституту географії НАН України, Інституту сходознавства НАН України, РНБО тощо, членів ЕК (С. Лісовський, І. Гукалова), учасників різноманітних наукових заходів тощо.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Підтверджено виконання підкритерію.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Підтверджено виконання підкритерію.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

За високі показники в освітньо-науковій діяльності в КНУ імені Тараса Шевченка існує система заохочення викладачів до викладацької майстерності, яка передбачає матеріальне та моральне заохочення через преміювання НПП, стипендії молодим вченим. Позитивним моментом є те, що в НПП, які відзначені почесними званнями Університету посадовий оклад вище на 15%, один раз на п'ять років викладачі мають право отримати творчу відпустку зі збереженням заробітної плати для підвищення науково-педагогічної кваліфікації. НПП, які залучені до викладання на ОП за високі досягнення отримують державні нагороди, грамоти та подяки МОН України, заохочувальні відзнаки КНУ імені Тараса Шевченка. За високі показники у роботі адміністрація КНУ імені Тараса Шевченка відзначила проф. Б. Яценка та доц. Ю. Брайчевського Грамотами та подяками МОН України, проф. Б. Яценка та доц. В. Кіптенко – Грамотами та Подяками Університету. Також доц. В. Кіптенко, відзначена Указом Президента і нагороджена медаллю «За працю і звитягу» та Подякою від КМДА. С. Запотоцький Нагороджений Подякою Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України, Подякою Ректора КНУ імені Тараса Шевченка.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Взірцевим є забезпечення ліцензованим програмним забезпеченням QGIS (зокрема, версія QGIS3.32.1-Lima) та супутні програми (SAGA; GRASS), в межах практичної підготовки здобувачів використовується на умовах GNU GENERAL PUBLIC LICENSE (стандартної публічної ліцензії більшості програм Free Software Foundation software, на безоплатних умовах вільного використання та поширення), програмне забезпечення ESRI.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Підтверджено виконання підкритерію. Підтверджено наявність обладнаних укриттів та системи оповіщення про повітряну тривогу. Наявні взірцеві практики облаштування коворкінг-просторів, велопарковки тощо. Здобувачі мають право вільно користуватись спортивним комплексом КНУ імені Тараса Шевченка, який поєднує одразу кілька видів спортивної діяльності (футбол, плавання, гімнастика, тренажерна зала, шахи). Гуртожитки ЗВО оснащені спортивною та читальною залами, пральнею та душевою.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Підтверджено виконання підкритерію. Наявні взірцеві практики освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Наявні пандуси, ліфти, облаштовані вбиральні. Рекомендовано встановити інформаційні вказівники з використанням шрифту Брайля.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Взірцевою практикою є можливість здобувачів анонімно надавати звернення щодо виникнення конфліктних ситуацій забезпечується через чат-бот.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Наведено численні безпосереднього залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Це високофахові фахівці-практики та держслужбовці. Показово є

співпраця з Інститутом географії НАНУ та ГО «Інститут світової політики», консультації з фахівцями РНБО України, Інституту сходознавства НАНУ, Українського Освітнього Кластеру «Save the Children Ukraine».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На кафедрі країнознавства і туризму існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Збір інформації щодо працевлаштування і подальшої кар'єри випускників ОП здійснюють під час щорічних зустрічей на День Географа, заходів профорієнтаційного характеру, через офіційну сторінку кафедри у Facebook. Для участі у заходах на День географа необхідно пройти електронну реєстрацію, де випускники вказують своє місце праці. Інформація про випускників кафедри розміщена на сайті. Для консолідації професійних можливостей випускників створено Асоціацію випускників географічного факультету. Випускники кафедри регулярно проводять зустрічі зі здобувачами.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, оприлюднення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з урахування пропозицій НПП, роботодавців і здобувачів. В КНУ створено 5 рівнів забезпечення якості освіти: здобувачі освіти та їх ініціативні групи; кафедри, гаранті ОП, РГ, викладачі, роботодавці; підрозділи, які здійснюють освітню діяльність, їх керівні та дорадчі органи; загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості; Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада. Система забезпечення якості освіти в ЗВО проводить заходи для підвищення якості освітнього процесу і набуття НПП нових компетентностей. Зокрема, організовувалось навчання гарантів, що підтверджують сертифікати. НПП брали участь у тренінгах і семінарах з вдосконалення педагогічної майстерності (сертифікати надано на запит). Викладачі ОП В. Кіптенко, В. Стафійчук, І. Тукаленко, О. Рихліцька проходили навчання у програмі ЗВО KNU Teach Week, яка щороку має іншу тематику, обумовлену актуальною необхідністю набуття нових навичок, зовнішніми викликами та загрозами. В. Кіптенко та Ю. Брайчевський стажувались в Остравському університеті за програмою «Розбудова потенціалу закладів вищої освіти в Україні та Молдові у 2023 році» в межах проекту «UNI-Path: інновації в освіті для України».

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема на всі зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Враховуючи позитивні практики (перехресне рецензування ОП іншими структурними підрозділами Університету, проведення комплексного виїзного моніторингу якості усіх ОП на географічному факультеті Відділом забезпечення якості освіти), чітке дотримання визначених у ЗВО процедур розробки й удосконалення ОП за участю стейкхолдерів, врахування рекомендацій попередньої акредитації, послідовне формування в академічній спільноті культури якості задля удосконалення і розвитку ОП можна засвідчувати взірцевість культури якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Учасники освітнього процесу достатньою мірою обізнані з документами що регулюють права та обов'язки, вони оприлюднені та доступні, а процедури, що в них описані, послідовно дотримуються під час організації навчання.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Підтверджено виконання підкритерію. На сайті відсутня порівняльна таблиця із пропозиціями, які надійшли та результатами їх розгляду робочою групою.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про реалізацію ОП систематично оприлюднюється й на фейсбук-сторінці випускової кафедри.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При перегляді ОП активніше вивчати та враховувати досвід профільних програм, дотичних до політичної географії та геополітики, у закордонних ЗВО, що сприятиме врахуванню наявних тенденцій розвитку галузі та позитивно позначиться на активізації долучення здобувачів ОП та НПП, залучених до викладання ОК професійного спрямування, до профільних науково-дослідницьких програм європейського і світового освітнього простору; 2. Викладачам, які викладають предмети професійної підготовки на ОП, рекомендовано планувати вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм шляхом участі в наукових проєктах, під час стажування у профільних з географічних досліджень закордонних ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Переглянути побудову структурно-логічної схеми; 2. Освітній компонент «Методика викладання профільних дисциплін у ЗВО» потребує перегляду змістового наповнення; 3. Продовжити позитивну практику збільшення баз-практик, та оприлюднювати договори з ними, що в майбутньому сприятиме ширшим можливостям у формуванні індивідуальної траєкторії здобувачів; 4. Розглянути можливість включення окремих фахових дисциплін, які формують загальний світогляд людини, на кшталт, Глобальна політична географія / Геополітичні та гео економічні трансформації: стратегічне позиціонування країни у світі / Країни світу: глобальне та регіональне середовище розвитку та співробітництва до загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Потребує оновлення Програма вступного фахового випробування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Розглянути можливість досягнення балансу у вибіркових блоках дисциплін щодо паритетності у викладанні курсів англійською мовою. 2. Розробити систему популяризації, мотивації студентів до участі в програмах міжнародного обміну.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Доопрацювати РНП в контексті регламентування кількості балів, які здобувачі можуть отримати за самостійну роботу; 2. ЗВО здійснювати повторну перевірку кваліфікаційних робіт безкоштовно, оскільки це перетворить використання програмного забезпечення з перевірки на текстові збіги з інструменту контролю на інструмент допомоги здобувачам, та оприлюднювати на сайті географічного факультету інформацію про проведені заходи з академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. на постійній основі залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, у т.ч. закордонних; 2. Посилити публікаційну активність викладачів, які залучені до викладання на ОП, у наукометричних базах Scopus та Web of Science; регулярно підвищувати кваліфікацію НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

В навчальному корпусі встановити вказівники з використанням шрифту Брайля.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. запровадити періодичне анонімне опитування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу на освітній програмі з можливістю відкритої відповіді; 2. До складу робочої групи включити представника роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Запровадити практику публікування порівняльної таблиці перегляду ОП на сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРІВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ